

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S. – M. – D., a. s., N.**, IČO: X., zastúpený JUDr. M. D., advokátkou, H., proti žalovanému: **Š. R. – R. M.**, IČO: X., zastúpený JUDr. J. G., advokátom, Ž., **o zaplatenie 3 278,53 Eur s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob 103/2010-231 zo dňa 14. júla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. júla 2010 č. k. 41 Cob 103/2010-231 **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 128,38 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu žalobcu.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom zo dňa 18. októbra 2007 č. k. 12 Cb 406/2003-167 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 98 769,-Sk spolu s 11,2% ročným úrokom z omeškania zo sumy 14 268,-- Sk od 18. 07. 2000 do zaplatenia, zo sumy 13 161,-- Sk od 05. 08. 2000 do zaplatenia, zo sumy 17 835,-- Sk od 19. 09.2000 do zaplatenia, zo sumy 17 835,-- Sk od 18. 10. 2000 do zaplatenia, zo sumy 17 835,-- Sk od 21. 11. 2000 do zaplatenia, zo sumy 17 835,-- Sk od 20. 12. 2000 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a náhradu trov konania vo výške 69 802,--Sk.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že účastníci uzavreli ústnu nájomnú zmluvu, predmetom ktorej bol prenájom osobného nákladného výtahu NOV 650 D, ev. č. 314, rok výroby 1990, inv. číslo 109. Výtah bol odborne preskúšaný a namontovaný dňa 22. 05. 2000. Nájomné medzi účastníkmi bolo dohodnuté mesačné 14 500,- Sk plus DPH. Doba nájmu bola dohodnutá do 18. 01. 2001. Za prevoz výtahu na miesto určenia žalovaný vystavil faktúru

číslo 660271 vo výške 6 018,40 Sk a následne za montáž a nájom za mesiac máj 2006 uhradil faktúru číslo 570035 na sumu 30 258,-- Sk, a to tak, že zaplatil sumu 10 258,-- Sk, zároveň bola započítaná suma 10 000,-- Sk, ktorú zaplatil v hotovosti ako zálohu na nájomnom. Žalovaný užíval predmetný výťah do 08. 01. 2001, z toho dôvodu žalobca vyúčtoval žalovanému nájomné v zmysle uzavretej ústnej dohody jednotlivými faktúrami za mesiac jún 2000 až január 2001 vo výške 121 206,20 Sk. Žalovaný predmetnú dlžnú sumu žalobcovi do dňa pojednávania neuhradil. Ďalej uviedol, že žalovanému vznikol na úkor žalobcu majetkový prospech tým, že mu bol žalobcom po dobu platnosti nájomnej zmluvy prenechaný osobný nákladný výťah vo vlastníctve žalobcu spolu s užívacím právom k tomuto výťahu. Súd prvého stupňa mal preukázané, že v danom prípade vyúčtované nájomné, ktoré bolo zo strany žalobcu žalovanému účtované, zodpovedá výške obvyklej v čase prenájmu predmetného výťahu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 0. s. p., trovy konania predstavujú zaplatený súdny poplatok vo výške 6 060,-- Sk a trovy právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. V odvolaní namietol, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nerozhodol o celom uplatnenom nároku a v priebehu konania nebol petit žalobcom zmenený a pokiaľ rozhodol o inom právnom titule, mal prihliadnuť na včasnosť podaného návrhu.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že v danom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy, pretože medzi účastníkmi konania nedošlo k dohode o podstatných náležitostiach zmluvy. Súd posúdil daný právny vzťah titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného plnením bez právneho dôvodu. Ďalej uviedol, že premlčacia lehota začala plynúť za mesiac november 2000 pri faktúre č. 570103 zo dňa 30. 11. 2000 od 01. 12. 2000 a uplynula dňa 01. 12. 2002.

Na dovolanie žalobcu dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že v konaní nebolo sporným, že žalobca výťah žalovanému odovzdal do užívania, a ten ho aj užíval. K uzatvoreniu zmluvy o nájme dopravného prostriedku, predmetom ktorej mal byť osobný nákladný výťah NOV 650D, medzi účastníkmi konania v písomnej forme nedošlo, čo má

za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Pokiaľ odvolací súd posudzoval predmet sporu ako vec, na ktorú nie je možné aplikovať ustanovenia § 394 ods. 2 a § 397 Občianskeho zákonníka, pretože v tomto prípade sa nejedná o neplatnú zmluvu, pretože zmluva o nájme dopravného prostriedku uzavretá vôbec nebola, resp. vôbec nevznikla, takýto záver súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože odvolací súd aplikoval ustanovenia zákona, ktoré nie sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uložil povinnosť žalovanému nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania vo výške 393,15 Eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danej veci ide o obchodný záväzkový vzťah tak, ako je definovaný v § 261 Obchodného zákonníka a spravuje sa Obchodným zákonníkom. Obchodný zákonník má komplexnú úpravu premlčania obsiahnutú v §§ 391 až 408. Obchodný zákonník tak aj pre prípad vrátenia plnenia uskutočneného podľa neplatnej zmluvy stanovuje premlčaciu dobu, čo vylučuje použitie úpravy Občianskeho zákonníka o premlčaní (§ 1 ods. 2 Obch. zák.). Ak by sa, vychádzajúc z uvedeného ustanovenia, mala aplikovať iná ako štvorročná premlčacia doba, musel by príslušný zákon stanoviť, že na premlčanie konkrétneho práva, v tomto prípade vydania plnenia z neplatnej obchodnej zmluvy, alebo vzniknutého odstúpením od obchodnej zmluvy, sa použije iná premlčacia doba. Nie je ním § 101 Obč. zák., ktorý stanovuje všeobecnú premlčaciu dobu pre občianskoprávne vzťahy, ktorá sa použije, ak nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak. Nie je ním ani § 107, ktorý je vo vzťahu k § 101 špeciálnym ustanovením a tiež neuvádza, že sa tam uvedené doby použijú aj na premlčanie práv, ktoré sú uvedené v § 394 Obch. zák.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Podané dovolanie podal z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f/ O. s. p. s tým, že žalovanému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. V odôvodnení dovolania uviedol, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu potvrdil ako správny rozsudok prvostupňového súdu, ktorý však rozhodoval o vzťahu podľa Občianskeho zákonníka a takto je rozsudok aj odôvodnený. Ďalej uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď bez vykonaného dokazovania a bez možnosti dať aj žalovanému vyjadriť sa

k vykonštruovanému právnemu vzťahu, zmenil vzťah medzi účastníkmi za obchodnoprávny a bezdôvodne posudzuje podľa Obchodného zákonníka aj lehoty.

Žalobca k dovolaniu žalovaného na výzvu súdu uviedol, že žalovaný v danej veci nemá dovolací dôvod, jeho podanie je zmätočné a nedostatočne odôvodnené. Dovolateľ mal zrejme za to, že po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým sa predmetná vec vrátila krajskému súdu na ďalšie konanie, nebolo vytýčené pojednávanie a že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Postup odvolacieho súdu rozhodnúť vec bez pojednávania považuje za správny, pretože konal v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p., nakoľko neexistovali dôvody na nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 písm. a/, b/, c/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 238 O. s. p.

Pretože odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, prípustnosť dovolania podľa § 238 O. s. p. nie je daná

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu. Dovolateľ odvodzuje odňatie možnosti konania pred súdom tvrdeným nesprávnym právnym posúdením

veci odvolacím súdom, keď bez vykonaného dokazovania a bez možnosti vyjadriť sa žalovanému k vykonštruovanému právnomu vzťahu, zmenil odvolací súd okresným súdom zistený právny vzťah tak, že tento považuje za obchodnoprávny.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Pri skúmaní uvedeného dôvodu podania dovolania, odňatia možnosti konať pred súdom, dovolací súd zistil, že tento dôvod nebol uplatnený v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko nenastala situácia, ktorá by bránila v konaní na súde prvého stupňa a v odvolacom konaní žalovanému uplatňovať všetky zákonom stanovené procesné návrhy a úkony k bráneniu jeho práva, ktoré by znemožňovali prístup žalovaného k spravodlivému konaniu a rozhodnutiu vo veci. Procesný postup súdov v obidvoch stupňoch prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho právneho poriadku a umožňoval žalovanému zúčastniť sa, alebo byť informovaný a vyzvaný na všetkých úkonoch prvostupňového a odvolacieho súdu v možnosti právnej úpravy postupu súdov. Zo skutočnosti nepreukázania oprávnenosti obranného tvrdenia žalovaného, ktoré viedli k neúspechu žalovaného v tomto konaní, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom.

Súd prvého stupňa zistil skutkové okolnosti, s ktorým zistením sa odvolací súd stotožnil, aplikoval na zistený skutkový stav právne normy (§ 451 a nasl. Obč. zák.), ktoré v odôvodnení rozhodnutia uviedol aj odvolací súd (č. 1. 4 rozhodnutia). Odvolací súd inak posudzoval otázku premlčania uplatneného nároku v predchádzajúcom svojom rozhodnutí (podľa ustanovení Občianskeho zákonníka), ktorú v napadnutom rozhodnutí posúdil v súlade s vysloveným názorom dovolacieho súdu, ktorá otázka nemá zásadný vplyv na charakter právneho vzťahu, vzniknutého medzi účastníkmi, nemení použitie ustanovení právneho predpisu na zistené skutkové okolnosti, ani vyslovený právny záver odvolacieho súdu. Odvolací súd preto správne na prejednanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa postupoval v zmysle ust. § 214 Občianskeho súdneho poriadku. Postupom odvolacieho súdu nebola odňatá možnosť konať žalovanému pred súdom, a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný dovolaním napadol také rozhodnutie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 4, § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci, vyjadrenie k dovolaniu žalovaného vo výške 121,17 Eur a režijný paušál 7,21 Eur, spolu 128,38 Eur podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová